

ශ්‍රී ලංකා තක්සේරුකරුවන්ගේ ආයතනය - 2013

ශ්‍රී ලංකා තක්සේරුකරුවන්ගේ ආයතනයේ 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, සාමාජිකයන්ගේ අරමුදල් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ ජාතික රාජ්‍ය සභාවේ 1975 අංක 33 දරන ශ්‍රී ලංකා තක්සේරුකරුවන්ගේ ආයතන පනතේ 31 වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර ආයතනයේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවියහැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000-1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්ම වල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට උපකාරී වන විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවියහැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් අවදානම් තක්සේරු කිරීම් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් ආයතනයේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදාගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය සහ ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) සහ (4) උප වගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ අභිතකර මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 අභිතකර මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු වලට ගැලපීම් කර තිබුණේ නම් අනුගාමී මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බොහොමයක් මූලිකාංගවලට ප්‍රමාණාත්මක ලෙස බලපෑ හැකිව තිබුණි.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 අභිතකර මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවල වැදගත් බව හේතුවෙන් 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශ්‍රී ලංකා තක්සේරුකරුවන්ගේ ආයතනයේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර නොමැති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම්

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 01 ප්‍රකාරව ආයතනය විසින් උපවිත පදනම මත මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර නොතිබුණි.

2.2.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට හිඟ දායකය වූ රු. 27,200 ණය ගිණුමට එරෙහිව නිරවුල් කිරීම සහ සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ අයකර ගත් සේවක ණය රු.34,200 ක් අත්හැරීම හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන රු.29,000 ක් වූ සේවක ණය රු.7000 කින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා කාර්යාල කුලිය රු.412,643 ක් වූ නමුත් එය රු.366,158 ක් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණි.එබැවින් වර්ෂය සඳහා අතිරික්තය රු.46,484 කින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.තවද, කාර්යාල කුලී මත දඩ මුදල රු.1,698 ක් ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.
- (ඇ) විගණන ගාස්තු රු.201,689 ක් 1996 වර්ෂයේ සිට ගෙවා නොතිබුණු අතර ඒ සඳහා ගිණුම්වල ප්‍රතිපාදන හෝ සලසා නොතිබුණි.
- (ඈ) අවසාන තොගය, ස්ථාවර තැන්පතු මත පොලී ආදායම, දිනපොත් විකුණුම් ආදායම සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සඳහා වූ ගාස්තු එකතුව රු.231,703 ක් ගිණුම්වලින් අත්හැරී තිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා අතිරික්තය රු.175,203 කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබූ අතර ජංගම වත්කම් හා ජංගම බැරකම් පිළිවෙලින් රු.203,453 කින් හා රු.28,250 කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.

2.2.3 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

අදාළ වවුචර්, ආධාරක ලියවිලි ආදිය ඉදිරිපත් නොකිරීම හේතුවෙන් සම්මන්ත්‍රණ හා තක්සේරුකරුවන්ගේ රාත්‍රියට (valuers night) අදාළව දරන ලද වියදම පිළිවෙලින් රු.293,520 ක් හා රු.110,000 ක් විගණනයේදී සතුටුදායක ලෙස සන්නිරීක්ෂණය කිරීමට හෝ පිළිගැනීමට නොහැකි විය.

2.3 නීති, රීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ අනුකූල නොවීම් අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති හා රෙගුලාසිවලට යොමුව	අනුකූල නොවීම
(අ) ජාතික රාජ්‍ය සභාවේ 1975 අංක 33 දරන ශ්‍රී ලංකා තක්සේරුකරුවන්ගේ ආයතන පනතේ උපලේඛන ඒ (5)(2)	පසුගිය වර්ෂ දෙකක් සඳහා සාමාජිකයන් 12 දෙනෙකු සාමාජික මුදල් නොගෙවන ලද නමුත් එම සාමාජිකයන්ගේ නම් සාමාජික ලේඛනයෙන් ඉවත් කර නොතිබුණි.
(ආ) 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 5.2 පරිච්ඡේදය	සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා අයවැය ලේඛනයක් පිළියෙල කර නොතිබුණි.

3. මූල්‍ය හා මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ආයතනයේ මෙහෙයුම්වලින් වූ ප්‍රතිඵලය රු.143,801 ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු.347,661 ක් වූයෙන් රු.203,860 කින් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රතිඵලවල අඩුවීමක් දැක්වුණි. ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී ආදායමේ වැඩිවීමට වඩා වියදම් රු.203,860 කින් ඉහළයාම මූල්‍ය ප්‍රතිඵලවල මෙම පිරිහීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

4. මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵල

4.1 කාර්ය සාධන සමාලෝචනය

2013 මාර්තු 04 හා 2013 ජූලි 01 දින පැවැත්වූ සභා රැස්වීමට අනුව, රු.200,000 ක මුදලක් සුභසාධක අරමුදල් ජංගම ගිණුමෙන් ස්ථාවර තැන්පතු ගිණුමකට මාරුකිරීමට හා රු.100,000 ක මුදලක් ගොඩනැගිලි අරමුදල් ජංගම ගිණුමෙන් ගොඩනැගිලි අරමුදල් ඉතිරිකිරීමේ ගිණුමට මාරුකිරීමට සභාව විසින් තීරණය කර තිබුණි. කෙසේ වුවද මෙම තීරණය ක්‍රියාත්මක කිරීමට 2013 වර්ෂය අවසාන වනවිටත් කටයුතු කර නොතිබුණි.

4.2 ආර්ථික නොවූ ගණුදෙනු

ප්‍රධාන කාර්යාල ගොඩනැගිල්ලට අදාළව කෙරීගෙන යන වැඩ යටතේ රු.342,400 ක මුදලක් 2009 වර්ෂයේ සිට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණි. එසේ වුවද මෙම ඉඩමේ කිසිදු ගොඩනැගිල්ලක් ආයතනය විසින් ඉදිකර නොමැති බව දක්වමින් කල්බදු ගිවිසුම අවලංගු කිරීමට නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය තීරණය කර තිබුණි. එබැවින් ඒ සඳහා දරන ලද වියදම එලරහිත වී තිබුණි.

4.3 ප්‍රමාණවත් ලෙස ක්‍රියාත්මක නොකළ ප්‍රධාන අරමුණු

ජාතික රාජ්‍ය සභාවේ 1975 අංක 33 දරන ශ්‍රී ලංකා තක්සේරුකරුවන්ගේ ආයතන පනතේ 4 වගන්තියේ සඳහන් කර ඇති පහත සඳහන් ප්‍රධාන අරමුණු ඉටුකර ගැනීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.

- (අ) ශිෂ්‍යත්ව, ප්‍රදර්ශන, ශිෂ්‍යාධාර, පදක්කම් හා වෙනත් තෑගි ප්‍රදානය කිරීම.

(ආ) ශ්‍රී ලංකාවේ තක්සේරු පරිවයන් සිදුකරන තැනැත්තන්ගේ ප්‍රතිලාභ හෝ දියුණුව සඳහා අවශ්‍ය පරිදි දත්ත බැංකු ස්ථාපිත කිරීම හා පවත්වා ගෙන යාම සඳහා අර්ථවත් ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම.

4.4 මතභේදයට තුඩුදෙන ගනුදෙනු

2013 අප්‍රේල් 01 දින පවත්වන ලද සභා රැස්වීමේදී ගනු ලැබූ තීරණයට පටහැනිව අදාළ බලධාරීන්ගෙන් විධිමත් අනුමැතියක් ලබා ගැනීමෙන් තොරව සම්මන්ත්‍රණ සඳහා සහභාගීවන්නන්ගෙන් ආයතනය විසින් අඩු රේටයන් අයකර තිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස රු.65,150 ක මුදලක් ආයතනයට අහිමි වී තිබුණි.

4.5 වලනය නොවන හා සෙමින් වලනය වන විෂයයන්

වටිනාකම රු.71,190 ක් හා රු.220,089 ක් වටිනා පිළිවෙලින් වලනය නොවන හා සෙමින් වලනය වන තොග විෂයයන් 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඉන්වෙන්ට්‍රි වලට ඇතුළත් කර තිබුණි.

5. ගිණුම්කටයුතුභාවය හා යහපාලනය

5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම.

2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/ 12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයට පටහැනිව 2013 වර්ෂය සඳහා ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන මාස 09 ක් ප්‍රමාද වීමෙන් පසුව 2014 නොවැම්බර් 17 දින විගණනයට ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

6. පද්ධති හා පාලන

විගණනයේ දී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු ආයතනයේ සභාපතිගේ අවධානයට වරින්වර යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු විය යුතුවේ.

- (අ) ගිණුම්කරණය
- (ආ) ස්ථාවර වත්කම් පිළිබඳ පාලනය
- (ඇ) අයවැය